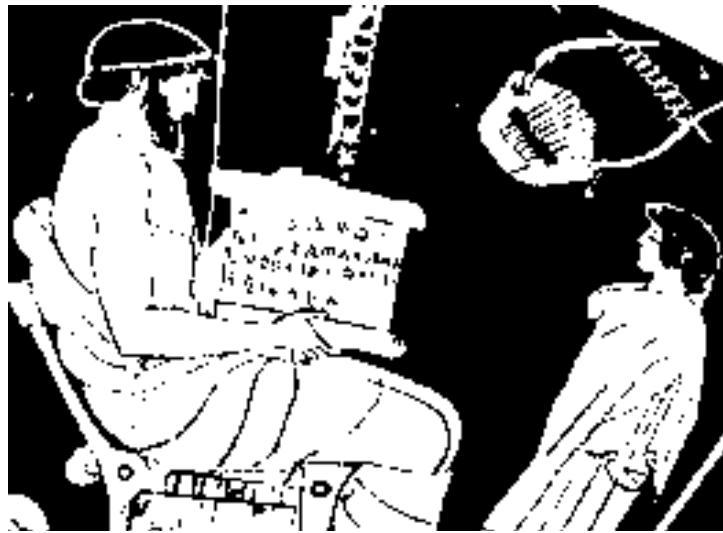

Ανθολόγιο Κειμένων

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία
Θεωρητικής Κατεύθυνσης Β' Λυκείου
Α' ΜΕΡΟΣ

Επιμέλεια:
Δρ Ιωάννης-Παναγιώτης Αμπελάς
Φιλολόγος
Σχ. Έτος 2019-20
Μουσικό Σχολείο Χανίων

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ ΚΕΙΜΕΝΩΝ (Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ)

Ι.Π. Αμπελάς, Δρ Φιλοσοφίας – Φιλολόγος <http://akisambelas.wordpress.com/>

© Copyright, 2019, Δρ Ιωάννης – Παναγιώτης Αμπελάς, Φιλολόγος, Χανιά
<https://akisambelas.wordpress.com> email: akisambelas@gmail.com

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	3
ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ «ΑΔΙΔΑΚΤΟ» ΚΕΙΜΕΝΟ	4
ΘΕΜΑ 1 ^ο ΑΙΣΧΙΝΟΥ, ΚΑΤΑ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ, 6.....	5
ΘΕΜΑ 2 ^ο ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ, ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΙΣ 5, 4, 4-7	7
ΘΕΜΑ 3 ^ο ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ, ΑΡΧΙΔΑΜΟΣ 11-12.....	9
ΘΕΜΑ 4 ^ο ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ, ΙΣΤΟΡΙΑΙ, Β, 11.....	11
ΘΕΜΑ 5 ^ο ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ, ΙΣΤΟΡΙΑΙ, Β, 12.....	13
ΘΕΜΑ 6 ^ο ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ, ΦΙΛΙΠΠΟΣ, 111-112.....	15
ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ.....	17
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ.....	18
ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ.....	19
ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	20
ΕΝΔΟΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	21
ΠΛΑΓΙΕΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	22
ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ	23
Α΄ & Β΄ ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ	24
Γ΄ ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ	25
ΑΝΩΜΑΛΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ	26
ΕΠΙΘΕΤΑ – ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ.....	27
ΑΦΩΝΟΛΗΚΤΑ – ΕΝΡΙΝΟΨΓΡΟΛΗΚΤΑ Α΄ ΣΥΖΥΓΙΑΣ.....	28
ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β΄	30
ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ.....	31
ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΩΝ	32

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ «ΑΔΙΔΑΚΤΟ» ΚΕΙΜΕΝΟ

1. Κάνουμε προσεκτική ανάγνωση του κειμένου. Προσπαθούμε να κατανοήσουμε την κεντρική ιδέα του. Εφαρμόζουμε όσα γνωρίζουμε για τα δομικά στοιχεία της παραγράφου από το μάθημα της Νεοελληνικής γλώσσας.
2. Διαβάζουμε προσεκτικά την ερώτηση κατανόησης προκειμένου να δούμε ποια σημεία του κειμένου θα αξιοποιήσουμε.
3. Εντοπίζουμε τα ρήματα (όχι μετοχές και απαρέμφατα) σε κάθε περίοδο ή ημιπερίοδο και τα υπογραμμίζουμε.
4. Εντοπίζουμε τις λέξεις που εισάγουν τις δευτερεύουσες προτάσεις (σύνδεσμοι, ερωτηματικές – αναφορικές αντωνυμίες, ερωτηματικά – αναφορικά επιρρήματα) και τις κυκλώνουμε. Στην αναγνώριση των δευτερευουσών προτάσεων βασιζόμαστε στη σχετική θεωρία τόσο για την εισαγωγή όσο και την εκφορά των προτάσεων. Εξετάζουμε όλα τα πιθανά ενδεχόμενα. Αν δεν γνωρίζουμε κάτι, ανατρέχουμε στα βιβλία του Συνακτικού και της Γραμματικής.
5. Διαχωρίζουμε τις κύριες από τις δευτερεύουσες προτάσεις με ευδιάκριτο τρόπο π.χ. [], ||. Προσοχή στη στίξη. Τα κόμματα δεν αποτελούν αναγκαστικά όρια των προτάσεων. Όλες οι προτάσεις πρέπει να έχουν ρήμα (έστω και εννοούμενο).
6. Προσέχουμε τους παρατακτικούς συνδέσμους, γιατί συνδέουν όμοια πράγματα.
7. Συντάσσουμε ξεκινώντας από τους βασικούς όρους: (Υποκείμενο – Ρήμα – Αντικείμενο ή Υποκείμενο – Ρήμα – Κατηγορούμενο).
8. Εντοπίζουμε τους υπόλοιπους ρηματικούς τύπους (απαρέμφατο & μετοχές) και συντάσσουμε αναζητώντας Υποκείμενο, Αντικείμενο, Κατηγορούμενο (απαρέμφατο & μετοχές).
9. Χαρακτηρίζουμε τους υπόλοιπους προσδιορισμούς (επιθετικούς, κατηγορηματικούς, εμπρόθετους, ετερόπτωτους, επιρρηματικούς). Δεν διαχωρίζονται ποτέ οι προθέσεις από το συμπλήρωμά τους, όπως και τα άρθρα από τη λέξη που προσδιορίζουν.
10. Μεταφράζουμε κάθε τι που συντάσσουμε, ώστε να αντιλαμβανόμαστε το νόημα. Μια κακή μετάφραση οφείλεται μάλλον στη λανθασμένη σύνταξη. Προσοχή στους χρόνους και τις εγκλίσεις των ρημάτων.
11. Για τις άγνωστες λέξεις συμβουλευόμαστε ένα λεξικό (http://www.greek-language.gr/greekLang/ancient_greek/tools/lexicon/index.html), ενώ παράλληλα αναζητάμε ομόρριζες λέξεις της νέας ελληνικής. Δεν παραλείπουμε να συμβουλευτούμε το λεξιλόγιο που μας δίνεται μετά το απόσπασμα!

Θέμα 1^ο Αισχίνου, Κατὰ Κτησιφῶντος, 6

Ο Αισχίνης με τον λόγο του αυτόν αντιστρατεύεται με γραφήν παρανόμων στην πρόταση του Κτησιφώντα να τιμηθεί ο Δημοσθένης με χρυσό στεφάνι για τις υπηρεσίες του στην πόλη. Στο προσίμιον ο ρήτορας τόνισε την κρισιμότητα της απόφασης και την ανάγκη τήρησης των νόμων και κατέληξε καλώντας τους συμπολίτες του να μην επικυρώσουν το ψήφισμα του Κτησιφώντα ως παράνομο και επιβλαβές για την πόλη.

Εὖ γὰρ ἴστε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι τρεῖς εἰσὶ πολιτεῖαι παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, τυραννὶς καὶ ὀλιγαρχία καὶ δημοκρατία· διοικοῦνται δ' αἱ μὲν τυραννίδες καὶ ὀλιγαρχίαι τοῖς τρόποις τῶν ἐφεστηκότων, αἱ δὲ πόλεις αἱ δημοκρατούμεναι τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις. Μηδεὶς οὖν ὑμῶν τοῦτ' ἀγνοεῖτω, ἀλλὰ σαφῶς ἕκαστος ἐπιστάσθω, ὅτι ὅταν εἰσὶν εἰς δικαστήριον γραφήν παρανόμων δικάσων, ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ μέλλει τὴν ψῆφον φέρειν περὶ τῆς ἑαυτοῦ παρρησίας. Διόπερ καὶ ὁ νομοθέτης τοῦτο πρῶτον ἔταξεν ἐν τῷ τῶν δικαστῶν ὄρκῳ, «ψηφιοῦμαι κατὰ τοὺς νόμους», ἐκεῖνό γε εὖ εἰδώς, ὅτι ἂν διατηρηθῶσιν οἱ νόμοι τῇ πόλει, σώζεται καὶ ἡ δημοκρατία.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ὁ τρόπος: ο τρόπος ζωής

οἱ ἐφεστηκότες: οι άρχοντες

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε το παρακάτω απόσπασμα στη νέα ελληνική: "*Μηδείς οὖν ὑμῶν τοῦτ' ἀγνοεῖτω ... σώζεται καὶ ἡ δημοκρατία.*"
2. Ποια είναι η σχέση μεταξύ νόμων και δημοκρατίας σύμφωνα με το κείμενο;
3. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:
πᾶσιν: γενική ενικού στο θηλυκό γένος
τυραννίς: κλητική ενικού
ἐφεστηκότων: δοτική πληθυντικού στο θηλυκό γένος
σαφῶς: ο υπερθετικός βαθμός του επιρρήματος
εὖ: ο συγκριτικός βαθμός του επιρρήματος
ἴστε: απαρέμφατο στον ίδιο χρόνο
φέρειν: απαρέμφατο μέλλοντα στην ίδια φωνή και διάθεση
ψηφιοῦμαι: γ' ενικό ευκτικής στον χρόνο που βρίσκεται
ἔταξεν: α' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα
διατηρηθῶσιν: β' ενικό προστακτικής στον χρόνο που βρίσκεται
4. α. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι παρακάτω λέξεις-φράσεις: *πᾶσιν, ὑμῶν, φέρειν, πρῶτον, τῇ πόλει.*
β. Να βρεθούν οι ειδικές προτάσεις του κειμένου, να καταγραφούν, να αιτιολογηθεί η εισαγωγή και η συντακτική τους θέση.

Θέμα 2^ο Ξενοφώντος, Κύρου Ανάβασις 5, 4, 4-7

Η Κύρου Ανάβασις είναι ένα πολύ σημαντικό ιστορικό σύγγραμμα του Έλληνα ιστορικού, στρατιωτικού, και φιλοσόφου Ξενοφώντα που περιγράφει τη συμμετοχή ενός σώματος 10.000 Ελλήνων μισθοφόρων (των Μυρίων), από την στιγμή που εντάχθηκαν στον στρατό του Κύρου και συμμετείχαν στην εκστρατεία εκείνου κατά του αδελφού του Αρταξέρξη και ειδικότερα στη μάχη στα Κούναξα το 401 π.Χ.. Μετά τον θάνατο του Κύρου ακολούθησε η περιπετειώδης επιστροφή τους από την Μικρά Ασία προς την θάλασσα, η λεγόμενη "κάθοδος των μυρίων". Ο Ξενοφών ήταν ο διοικητής αυτής της στρατιωτικής μονάδας. Το ιστορικό αυτό σύγγραμμα αποτελείται από επτά βιβλία. Είναι γραμμένο σε καθαρά αττική διάλεκτο και θεωρείται πολύ αξιόλογο στη περιγραφή μιας μεγάλης στρατιωτικής επιχείρησης της αρχαιότητας.

Καὶ πεμφθεὶς ὁ Τιμησίθεος ἦκεν ἄγων τοὺς ἄρχοντας. Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο, συνῆλθον οἱ τε τῶν Μοσσυνοίκων ἄρχοντες καὶ οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἑλλήνων· καὶ ἔλεξε Ξενοφῶν, ἡρμήνευε δὲ Τιμησίθεος· – ὦ ἄνδρες Μοσσύνοικοι, ἡμεῖς βουλόμεθα διασωθῆναι πρὸς τὴν Ἑλλάδα πεζῇ· πλοῖα γὰρ οὐκ ἔχομεν· κωλύουσι δὲ οὗτοι ἡμᾶς οὐδ' ἀκούομεν ὑμῖν πολεμίους εἶναι. Εἰ οὖν βούλεσθε, ἔξεστιν ὑμῖν ἡμᾶς λαβεῖν ξυμμάχους καὶ τιμωρήσασθαι εἴ τί ποτε ὑμᾶς οὗτοι ἠδίκησαν, καὶ τὸ λοιπὸν ὑμῶν ὑπηκόους εἶναι τούτους. Εἰ δὲ ἡμᾶς ἀφήσετε, σκέψασθε πόθεν αὐθις ἂν τοσαύτην δύναμιν λάβοιτε ξύμμαχον.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Τιμησίθεος: πολίτης της Τραπεζούντας, πρεσβευτής των Μοσσυνοίκων.
Μοσσύνοικοι: Οι Μοσσύνοικοι είναι λαός που κατοικούσε στα νοτιανατολικά της Μαύρης Θάλασσας. Πήραν την ονομασία τους από τους μόσσυνες, τους ψηλούς πύργους στους οποίους κατοικούσαν. Ο Ξενοφών τους χαρακτηρίζει βαρβαρωτάτους, σκληροτάτους και αγριοτάτους πολεμιστές.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε το παρακάτω απόσπασμα στη νέα ελληνική: "*Καὶ πεμφθεὶς ὁ Τιμησίθεος ... πολεμίους εἶναι.*"
2. Ποιο δίλημμα θέτει ο Ξενοφών στους Μοσσύνοικους και ποια θα είναι τα αποτελέσματα της απόφασής τους;
3. Να γράψετε τους τύπους που σας ζητούνται:
Ξενοφῶν: γενική ενικού
ἄνδρες: δοτική πληθυντικού
δύναμιν: κλητική ενικού
ἡμεῖς: δοτική ενικού στο γ' πρόσωπο
τούτους: κλητική ενικού στο θηλυκό γένος
συνῆλθον: β' ενικό πρόσωπο προστακτικής στον χρόνο που βρίσκεται
ἔχομεν: απαρέμφατο αορίστου στην ίδια φωνή και διάθεση
λαβεῖν: ονομαστική ενικού στο θηλυκό γένος της μετοχής του παρακειμένου στη μέση φωνή
ἠδίκησαν: γ' ενικό πρόσωπο ευκτικής στον χρόνο που βρίσκεται
εἶναι: γ' ενικό πρόσωπο οριστικής στον μέλλοντα
4. α. Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι παρακάτω λέξεις του κειμένου:
διασωθῆναι, πολεμίους, ὑμῖν, τούτους, τσσαύτην.
β. Να βρεθεί ο υποθετικός λόγος στην τελευταία περίοδο του κειμένου και να αναγνωριστεί ως προς το είδος του.

Θέμα 3^ο Ίσοκράτους, Ἀρχίδαμος 11-12

Το 366 π.Χ η Σπάρτη οδηγήθηκε σε πολιτική απομόνωση, καθώς οι Πελοποννήσιοι σύμμαχοί της υπέγραψαν συνθήκη ειρήνης με τους Θηβαίους. Με αυτήν αναγνωριζόταν η ανεξαρτησία της Μεσσήνης, γεγονός που αποτελούσε τεράστιο πλήγμα για τα σπαρτιατικά συμφέροντα. Ο Ίσοκράτης, που επιδίωκε να μην ενισχυθεί ακόμη περισσότερο η Θήβα, στον ομώνυμο λόγο παρουσιάζει τον Αρχίδαμο, γιο του βασιλιά της Σπάρτης Αγησίλαου Β΄ και επίδοξο διάδοχο του θρόνου, να τοποθετείται αρνητικά απέναντι σε αυτήν την εξέλιξη και να προσπαθεί να τονώσει το ηθικό των συμπατριωτών του.

Καίτοι λίαν προθύμως οἱ σύμμαχοι συμβεβουλεύκασιν ὑμῖν ὡς χρῆ
Μεσσήνην ἀφέντας ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην. Οἷς ὑμεῖς δικαίως ἂν
ὀργίζοισθε πολὺ μᾶλλον ἢ τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἀποστᾶσιν ἡμῶν. Ἐκεῖνοι
μὲν γὰρ ἀφέμενοι τῆς ἡμετέρας φιλίας τὰς αὐτῶν πόλεις ἀπώλεσαν,
εἰς στάσεις καὶ σφαγὰς καὶ πολιτείας πονηρὰς ἐμβαλόντες, οὗτοι δ'
ἡμᾶς ἤκουσι κακῶς ποιήσοντες· τὴν γὰρ δόξαν, ἣν ἡμῖν οἱ πρόγονοι
μετὰ πολλῶν κινδύνων ἐν ἑπτακοσίοις ἔτεσι κτησάμενοι κατέλιπον,
ταύτην ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πείθουσιν ἡμᾶς ἀποβαλεῖν, ἥς οὐτ'
ἀπρεπεστέραν τῇ Λακεδαίμονι συμφορὰν οὔτε δεινοτέραν οὐδέποτ'
ἂν εὐρεῖν ἠδυνήθησαν.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ἀφίσταμαι: αποστατώ, στασιάζω

ἀφίημι/ίεμαι: αφήνω

ἡ πολιτεία: το πολίτευμα

ἀπόλλυμι: καταστρέφω, αφανίζω

ἡ στάσις: η επανάσταση

ἐμβάλλω: ρίχνω μέσα σε

ἀποβάλλω: ρίχνω μακριά, απορρίπτω, χάνω

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε το παρακάτω απόσπασμα στη νέα ελληνική: " *Καίτοι λίαν προθύμως ... κακῶς ποιήσοντες*."
2. Με ποια επιχειρήματα ο Αρχίδαμος προσπαθεί να αποτρέψει το ενδεχόμενο ειρήνης με πιθανή ανεξαρτησία της Μεσσήνης;
3. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:
ἀφέντας: δοτική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος
πολύ: το επίρρημα στον υπερθετικό βαθμό
στάσεις: κλητική ενικού
κακῶς: αιτιατική πληθυντικού στο θηλυκό γένος και στον συγκριτικό βαθμό
ταύτην: η ίδια πτώση στον άλλο αριθμό
ἀπώλεσαν: απαρέμφατο μέλλοντα στην ίδια φωνή και διάθεση
ἐμβαλόντες: β' ενικό στον ίδιο χρόνο και στη μέση φωνή
κατέλιπον: γ' πληθυντικό στον παρακείμενο της μέσης φωνής
πείθουσιν: γ' ενικό ευκτικής στον μέλλοντα της μέσης φωνής
εὐρεῖν: απαρέμφατο παρακειμένου στην ίδια φωνή και διάθεση
4. α. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι παρακάτω λέξεις-φράσεις:
ποιήσασθαι, ἢ τοῖς ἀποστᾶσιν, ἡμῶν, εἰς στάσεις, ποιήσοντες, μετὰ κινδύνων, ἀποβαλεῖν.
β. Να βρεθούν οι δευτερεύουσες προτάσεις του κειμένου και να καταγραφούν.

Θέμα 4^ο Θουκυδίδου, Ιστορίαι, Β, 11

Οι Λακεδαιμόνιοι απαίτησαν την ακύρωση του Μεγαρικού ψηφίσματος και τη διάλυση της Αθηναϊκής συμμαχίας, ενώ ο Περικλής κάλεσε με δημηγορία του τους συμπολίτες του να τους αντιμετωπίσουν δυναμικά. Στο απόσπασμα που ακολουθεί ο βασιλιάς Αρχίδαμος απευθύνεται στους Πελοποννησίους, πριν εισβάλουν στην Αττική.

Ἄνδρες Πελοποννήσιοι καὶ ξύμμαχοι, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν πολλὰς στρατείας καὶ ἐν αὐτῇ Πελοποννήσῳ καὶ ἔξω ἐποιήσαντο, καὶ ἡμῶν αὐτῶν οἱ πρεσβύτεροι οὐκ ἄπειροι πολέμων εἰσὶν· ὅμως δὲ τῆσδε οὕτω μείζονα παρασκευὴν ἔχοντες ἐξήλθομεν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πόλιν δυνατωτάτην νῦν ἐρχόμεθα καὶ αὐτοὶ πλείστοι καὶ ἄριστοι στρατεύοντες. Δίκαιον οὖν ἡμᾶς μήτε τῶν πατέρων χείρους φαίνεσθαι μήτε ἡμῶν αὐτῶν τῆς δόξης ἐνδεεστέρους. Ἡ γὰρ Ἑλλὰς πᾶσα τῆσδε τῆ ὀρμῇ ἐπῆρται καὶ προσέχει τὴν γνώμην, εὖνοιαν ἔχουσα διὰ τὸ Ἀθηναίων ἔχθος πρᾶξαι ἡμᾶς ἃ ἐπινοοῦμεν.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ἐξέρχομαι: βγαίνω έξω, αναχωρώ, εκστρατεύω

ἐπαίρομαι: υπερηφανεύομαι, βρίσκομαι σε αναταραχή, αναστατώνομαι

τὸ ἔχθος: το μίσος

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε το παρακάτω απόσπασμα στη νέα ελληνική: " *Ἄνδρες Πελοποννήσιοι καὶ ξύμμαχοι, ... ἄριστοι στρατεύοντες.*"
2. Γιατί κατά τον Αρχίδαμο είναι εφικτή και αναγκαία η εισβολή των Πελοποννησίων στην Αττική;
3. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:
ἄνδρες: αιτιατική ενικού
πολλὰς: ο τύπος στον συγκριτικό βαθμό
μείζονα: δοτική ενικού στο θηλυκό γένος και στον υπερθετικό βαθμό
ἄριστοι: το επίρρημα στον συγκριτικό βαθμό
ἔχθος: δοτική πληθυντικού
ἔχοντες: γ΄ ενικό ευκτικής αορίστου στην ενεργητική φωνή
ἐξήλθομεν: β΄ ενικό προστακτικής αορίστου
φαίνεσθαι: γ΄ πληθυντικό οριστικής υπερσυντελικού στην ίδια φωνή
πρᾶξι: απαρέμφατο παρακειμένου στην ίδια φωνή
ἐπινοοῦμεν: β΄ ενικό ευκτικής στον χρόνο που βρίσκεται
4. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι παρακάτω λέξεις-φράσεις: *πολέμων, τῆσδε, ἐπὶ πόλιν, πλείστοι, φαίνεσθαι, τῆς δόξης, πᾶσα, Ἀθηναίων, ἡμᾶς, ἃ.*

Θέμα 5^ο Θουκυδίδου, Ιστορίαι, Β, 12

Οι Λακεδαιμόνιοι απαίτησαν την ακύρωση του Μεγαρικού ψηφίσματος και τη διάλυση της Αθηναϊκής συμμαχίας, ενώ ο Περικλής κάλεσε με δημηγορία του τους συμπολίτες του να τους αντιμετωπίσουν δυναμικά. Μετά την εξιστόρηση των «Πλαταιικών», ο Θουκυδίδης παραθέτει κατάλογο των συμμάχων καθεμιάς από τις δύο πόλεις. Στη συνέχεια ακολουθεί ο λόγος του Αρχίδαμου, ενώ οι Αθηναίοι αποπέμπουν τον απεσταλμένο των Σπαρτιατών.

Τοσαῦτα εἰπὼν καὶ διαλύσας τὸν ξύλλογον ὁ Ἀρχίδαμος Μελήσιππον πρῶτον ἀποστέλλει ἐς τὰς Ἀθήνας τὸν Διακρίτου, ἄνδρα Σπαρτιάτην, εἴ τι ἄρα μᾶλλον ἐνδοίειν οἱ Ἀθηναῖοι ὄρωντες σφᾶς ἤδη ἐν ὁδῷ ὄντας. Οἱ δὲ οὐ προσεδέχοντο αὐτὸν ἐς τὴν πόλιν οὐδ' ἐπὶ τὸ κοινόν· ἦν γὰρ Περικλέους γνώμη πρότερον νενικηκυῖα κήρυκα καὶ πρεσβείαν μὴ προσδέχεσθαι Λακεδαιμονίων ἐξεστρατευμένων· ἀποπέμπουσιν οὖν αὐτὸν πρὶν ἀκοῦσαι καὶ ἐκέλευον ἐκτὸς ὄρων εἶναι αὐθημερόν. Ξυμπέμπουσι τε τῷ Μελησίππῳ ἀγωγούς, ὅπως μηδενὶ ξυγγένηται. Ὁ δ' ἐπειδὴ ἐπὶ τοῖς ὀρίοις ἐγένετο καὶ ἔμελλε διαλύσεσθαι, τοσόνδε εἰπὼν ἐπορεύετο ὅτι «ἦδε ἡ ἡμέρα τοῖς Ἑλλησι μεγάλων κακῶν ἄρξει».

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ὁ ξύλλογος: ἡ συνέλευση

ἐνδοίειν του ἐνδίδωμι: ἐνδίδω, υποχωρῶ

τὸ κοινόν: οἱ ἄρχοντες

ἐκτὸς ὄρων: ἐκτός συνόρων

ἀγωγός: ὁδηγός, συνοδός

συγγίγνομαι (+ δοτ.): συναναστρέφωμαι, συναντῶ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε το παρακάτω απόσπασμα στη νέα ελληνική: " *Οἱ δὲ οὐ προσεδέχοντο αὐτὸν ... εἶναι αὐθημερόν.*"
2. Ποια είναι η αποστολή του Μελήσιππου στην Αθήνα, πώς τον αντιμετώπισαν οι Αθηναίοι και πώς αυτός αντέδρασε;
3. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:
ἄνδρα: κλητική ενικού
ὀδῶ: κλητική ενικού
πόλιν: δοτική πληθυντικού
αὐτὸν: δοτική ενικού στο θηλυκό γένος
μηδενί: αιτιατική πληθυντικού στο ίδιο γένος
εἰπὼν: β΄ ενικό προστακτικής στον ίδιο χρόνο
ὀρώντες: απαρέμφατο ενεστώτα στην ίδια φωνή και διάθεση
ἀποπέμπουσιν: γ΄ ενικό υποτακτικής αορίστου στην ίδια φωνή και διάθεση
ἀκοῦσαι: γ΄ ενικό ευκτικής στον χρόνο που βρίσκεται
ξυγγένηται: α΄ ενικό οριστικής παρακειμένου
4. α. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι παρακάτω λέξεις ή φράσεις του κειμένου: *Τοσαῦτα, ἐς τὰς Ἀθήνας, ὄντας, εἶναι, μηδενί, κακῶν.*
β. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι παρακάτω προτάσεις (εἶδος, εισαγωγή, εκφορά, θέση-λειτουργία): «*εἴ τι ἄρα μᾶλλον ἐνδοῖεν οἱ Ἀθηναῖοι ὀρώντες σφᾶς ἤδη ἐν ὀδῶ ὄντας*», «*πρὶν ἀκοῦσαι*».

Θέμα 6^ο Ίσοκράτους, Φίλιππος, 111-112

Για την τεκμηρίωση όσων συμβούλευσε τον Φίλιππο σχετικά με την ανάγκη να αναλάβει ηγετικό ρόλο στην πανελλήνια εκστρατεία εναντίον των Περσών, ο Ίσοκράτης επικαλέστηκε τα κατορθώματα των προγόνων του Μακεδόνα βασιλιά, για να ανατρέξει στη συνέχεια στα πεπραγμένα ενός από αυτούς, του Ηρακλή.

Ἐκεῖνος γὰρ ὄρων τὴν Ἑλλάδα πολέμων καὶ στάσεων καὶ πολλῶν ἄλλων κακῶν μεστὴν οὖσαν, παύσας ταῦτα καὶ διαλλάξας τὰς πόλεις πρὸς ἀλλήλας ὑπέδειξε τοῖς ἐπιγιγνομένοις, μεθ' ὧν χρῆ καὶ πρὸς οὓς δεῖ τοὺς πολέμους ἐκφέρειν. Ποιησάμενος γὰρ στρατείαν ἐπὶ Τροίαν, ἥπερ εἶχε τότε μεγίστην δύναμιν τῶν περὶ τὴν Ἀσίαν, τοσοῦτον διήνεγκε τῇ στρατηγίᾳ τῶν πρὸς τὴν αὐτὴν ταύτην ὕστερον πολεμησάντων, ὅσον οἱ μὲν μετὰ τῆς τῶν Ἑλλήνων δυνάμεως ἐν ἔτεσι δέκα μόλις αὐτὴν ἐξεπολιόρκησαν, ὁ δ' ἐν ἡμέραις ἐλάττωσιν ἢ τοσαύταις καὶ μετ' ὀλίγων στρατεύσας ῥαδίως αὐτὴν κατὰ κράτος εἶλεν.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ἐκφέρω πόλεμον: κηρύσσω/κάνω πόλεμο

μόλις: με δυσκολία

διαλάττω τινά: συμφιλιώνω κάποιον

ἐκπολιορκῶ: κυριεύω μετά από πολιορκία

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε το παρακάτω απόσπασμα στη νέα ελληνική: "
Ποιησάμενος γὰρ στρατείας ... κατὰ κράτος εἶλεν."
2. Ποια κατορθώματα του Ηρακλή αναφέρονται στο κείμενο;
3. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:
στάσεων: κλητική ενικού
οὔς: δοτική πληθυντικού στο θηλυκό γένος
μεγίστην: ο τύπος στον θετικό βαθμό και στο αρσενικό γένος
ἐλάττωσιν: ο τύπος στον υπερθετικό βαθμό
ῥαδίως: ο υπερθετικός βαθμός του επιρρήματος
ὄρων: απαρέμφατο μέλλοντα στην ίδια διάθεση
διαλλάξας: γ' ενικό ευκτικής στον χρόνο που βρίσκεται
ἐκφέρειν: απαρέμφατο μέλλοντα στην ίδια φωνή
ἔξεπολιόρησαν: β' ενικό προστακτικής στον χρόνο που βρίσκεται
εἶλεν: γ' πληθυντικό υποτακτικής στον χρόνο που βρίσκεται
4. α. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι παρακάτω λέξεις-φράσεις: *κακῶν, τῶν περὶ τὴν Ἀσίαν, τῇ στρατηγίᾳ, μετ' ὀλίγων*
β. Να βρεθούν οι μετοχές του κειμένου και να αναγνωριστούν ως προς το είδος τους και τη συντακτική τους θέση.

ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ

Να βρεθούν τα κατηγορούμενα και να διακριθεί το είδος τους (απλό, επιρρηματικό, προληπτικό, γεν. κατηγορηματική). Επίσης να δηλωθεί το πού αναφέρονται (στο υποκείμενο ή το αντικείμενο) και να μεταφραστούν στη νέα ελληνική.

1. Ἄπαντα δοῦλα τοῦ φρονεῖν καθίσταται.
2. Ὁ Θηραμένης ἀπεκαλεῖτο κόθορνος.
3. Ἀπέδοσαν τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους.
4. Προκλήης πρῶτος ἀνέστη.
5. Τιμόθεον δὲ αὐτῶν στρατηγὸν ἐχειροτόνησαν.
6. Πάντων πρῶτος ἀξίως κέκριται.
7. Δήλη ἐδόκει ἢ ἐπιβουλή.
8. Εἰμι ἐν δικαίῳ.
9. Οἱ στρατιῶται ἦσαν ὑπὲρ τοὺς δισχιλίους.
10. Τοιοῦτός εἰμι ἐγώ.
11. Σοφία μόνον τῶν χρημάτων ἀθάνατον.
12. Πάντας ἠγείτο φίλους αὐτῷ.
13. Λέγει ὡς οὐκ εἰμι τῶν ἀδυνάτων.
14. Οἱ πολέμοι ἐπέθεντο αἰφνίδιοι.
15. Οἱ στρατιῶται ἐσκήνουν ὑπαίθριοι.
16. Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος γίνονται παῖδες δύο.
17. Τί με κωλύει κληροῦσθαι τῶν ἐννέα ἀρχόντων;
18. Οἱ Κορίνθιοι παραταξάμενοι τὰς ναῦς μετεώρους ἠσύχαζον.
19. Οὐδέν ἐσμεν.
20. Εἶασαν τὰς πόλεις αὐτονόμους.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Αφού μελετήσετε προσεκτικά τη θεωρία για τα ρήματα που συντάσσονται με γενική και αιτιατική, στη συνέχεια να βάλετε στη σωστή πτώση τα αντικείμενα των ρημάτων.

1. Ἀθηναῖοι ἀδικοῦσιν (ἡμεῖς).
2. Δεόμεθα (ὕμεις) σῶσαι (ἡ ἡμετέρα πατρίς).
3. Ἡ πατρίς οὐκ ἐπιλανθάνεται (οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες).
4. Ἀκολουθεῖ συκοφαντία (ἡ ἀδικία).
5. Οἱ πολῖται ὠργίζοντο (οἱ ἄρχοντες).
6. Οἱ σύμμαχοι ἡμῶν δουλεύουσι (οἱ βάρβαροι)
7. Πειρῶ τοὺς συνοικοῦντάς (σύ) πάντας ἀγαθοὺς ἔχειν.
8. Μὴ (πάντες) πίστευε.
9. Οἱ ἄνθρωποι δέονται (οἱ φίλοι)
10. Ἐστρατήγει (αἱ νῆες) Ἀριστεύς.
11. Ἀφίσταμαι (ἡ συμμαχία).
12. Κινδυνεύω (ὁ ἔσχατος κίνδυνος).
13. Διδάσκει (σύ, ἡ στρατηγία).
14. Χρῆ μεταδιδόναι (τὸ βάρος, οἱ φίλοι).
15. Ἀγόρατος κατεμήνυσε (οἱ ἄνδρες οὗτοι).
16. Ἡ ἀδικία φέρει (αἰσχύνη, οἱ ἄνθρωποι).
17. Οὕτως ἐχρῶντο (οἱ νόμοι).
18. Οὐκ ἐμπλήσετε (ἡ θάλασσα, τριήρεις).
19. Δοῦλος οὐκ εὐνοεῖ (ὁ δεσπότης).
20. Ὁ ὀργιζόμενος ὀλίγον διαφέρει (ὁ μαινόμενος).

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ

Να προσδιορισθεί η συντακτική θέση των άναρθρων και έναρθρων απαρεμφάτων. Να μεταφράσετε τα παραδείγματα.

1. *Τὸ σιγᾶν κρείττον ἐστὶ τοῦ λαλεῖν.*
2. *Οἱ καρποὶ γεγόνασιν αἴτιοι τοῦ μὴ θηριωδῶς ζῆν ἡμᾶς.*
3. *Τὸ τὰς ἰδίας εὐεργασίας ὑπομνησκεῖν ὁμοίον ἐστὶ τῷ τιμῆς ὀρέγεσθαι.*
4. *Ὅμοίως αἰσχρὸν ἐστὶ μηδένα φίλον ἔχειν καὶ πολλοὺς ἐτέροισ μεταλλάττειν.*
5. *Τὸ λακωνίζειν πολὺ μᾶλλον ἐστὶ φιλοσοφεῖν ἢ φιλογυμναστεῖν.*
6. *Εἰς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.*
7. *Πυνθάνομαι ταῦτα ἀπολογήσεσθαι Ἐρατοσθένη.*
8. *Ἄξιός ἐῖ τοῦ παθεῖν ταῦτα.*
9. *Τοῦ ζῆν αὐτὸν ἀπεστέρησε.*
10. *Τοῦτ' ἐστὶ τὸ ζῆν, μὴ σεαυτῷ ζῆν μόνω.*
11. *Οἱ Πέρσαι οἴονται τοὺς ἀχαρίστους καὶ περὶ θεοὺς ἂν ἀμελῶς ἔχειν.*
12. *Ἐξεστὶν ὑμῖν εὐεργέτας φανῆναι τῶν Λακεδαιμονίων.*
13. *Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν καὶ περὶ τῶν συνθηκῶν μέλλειν λέγειν.*
14. *Δεῖ γράμματα μαθεῖν καὶ μαθόντα νοῦν ἔχειν.*
15. *Οἶμαί σε πολλῶν ἀκηκοέναι ταῦτα.*
16. *Φημὶ δεῖν αὐτὸς στεφανοῦσθαι.*
17. *Πάντα ἐποίει ὥστε τούτου ἀπαλλαγῆναι.*
18. *Ἐδέοντό μου προστάτην γενέσθαι.*
19. *Εἵλοντο Δρακόντιον τοῦ δρόμου ἐπιμεληθῆναι.*
20. *Ἀλέξανδρος ἔδωκε Φιλίππῳ τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνῶναι.*

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

α) Ποια θέση κατέχουν οι παρακάτω ειδικές προτάσεις, β) πώς εισάγονται και γ) να δικαιολογήσετε την εκφορά τους. Επίσης να μεταφραστούν όλα τα παραδείγματα.

1. Λέγει ὁ κατήγορος ὡς ὑβριστῆς εἰμι.

2. Οἶδα μὲν ὅτι πάντες εἰώθασι πλείω χάριν ἔχειν τοῖς ἐπαινοῦσιν ἢ τοῖς συμβουλευούσιν.

3. Οὐκ ἄδηλόν ἐστιν ὅτι ῥαδίως τῶν πολεμίων ἐπικρατήσομεν.

4. Φανερόν ἦν τόδε, ὅτι ἡμεῖς μὲν χρήματα οὐκ εἶχομεν, οἱ δὲ βάρβαροι εἶχον ἄφθονα.

5. Ἄνῆρ τῶν πελταστῶν ἔλεγεν ὅτι γιγνώσκοι τὴν φωνὴν τῶν ἀνθρώπων.

6. Ὅτι μέντοι βελτίω οὐδεὶς ἂν συμβουλεύσειε, σαφῶς εἰδέναι νομίζω.

7. Ὡ ἄνδρες, τοῦτο μὲν ἴστε, ὅτι οὐδ' ἂν ἔγωγε ἐστασίαζον, εἰ ἄλλον εἴλεσθε.

8. Οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐλογίζοντο ὡς Λύσανδρος τετελευτηκῶς εἶη καὶ τὸ στράτευμα ἀποκεχωρήκει καὶ Κορίνθιοι οὐκ ἠκολούθουν αὐτοῖς.

ΕΝΔΟΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

α) Ποια θέση κατέχουν οι παρακάτω ενδοιαστικές προτάσεις, β) πώς εισάγονται και γ) να δικαιολογήσετε την εκφορά τους. Επίσης να μεταφραστούν όλα τα παραδείγματα.

1. Φοβούνται μὴ πολλὰ δεινὰ πάθωσιν.

2. Οἱ Κορίνθιοι δέισαντες μὴ προδιδοῖτο ὑπὸ τινων ἢ πόλις, μετεπέμψαντο τὸν Ἰφικράτην.

3. Δεδιότες μὴ νικηθῶσιν, ἀθύμως διέκειντο.

4. Ὑποπεύομεν μὴ οὐ κοινοὶ ἀποβῆτε.

5. Οὔτε προσδοκία ουδεμία, μὴ ἂν ποτε οἱ πολέμιοι ἐξαπιναίως οὕτως ἐπιπλεύσειαν.

6. Κίνδυνος ἐστὶ μὴ οὐ δυνηθῶμεν πράξει ταῦτα.

7. Ἔδεισα μὴ πάθοιτέ τι.

8. Φόβος ἐστὶ τοῖς γονεῦσι μὴ στερηθῶσι τῶν οἰκειοτάτων γηροτρόφων.

9. Νῦν δὲ φοβούμεθα μὴ ἀμφοτέρων ἅμα ἡμαρτήκαμεν.

ΠΛΑΓΙΕΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

α) Ποια συντακτική θέση κατέχουν οι παρακάτω πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις, β) πώς εισάγονται και γ) να δικαιολογήσετε την εκφορά τους. Επίσης να μεταφραστούν όλα τα παραδείγματα.

1. *Λύσανδρος ἐρωτᾷ τί ἐστὶν ἄξιος παθεῖν.*

2. *Πειράσομαι μαθεῖν εἰ ἀληθές ἐστὶν ὃ λέγεις ἢ μή.*

3. *Ἄποροῦσι πότερον κακῶς τινὰς ποιεῖ ἢ οὐ.*

4. *Θεάσασθε οἷα ἡ κατάστασις ἡμῖν ἔσται τῆς στρατιᾶς.*

5. *Ἄξιον τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κἀκεῖνο ἐξετάσαι, πῶς ποθ' οἱ πάλαι τὰς τιμὰς ἔνεμον.*

6. *Ἄδηλον ἦν εἴτε κρατήσαιεν εἴτε κρατηθεῖεν.*

7. *Οὐχ ἑώρων ποῖα δυνάμει Αἰγυπτίους ἄν ἐκολάσασθε.*

8. *Ὁ Κῦρος ἐπυνθάνετο ἤδη αὐτῶν καὶ ὁπόσῃν ὁδὸν διήλασαν καὶ εἰ οἰκοῖτο ἡ χώρα.*

9. *Οὐκ ἔχω, ὦ Σώκρατες, ὅ,τι ἀποκρίνωμαί σοι.*

10. *Ἀγησίλαος ἐπεμέλετο τούτων τῶν παιδαρίων ὅπως συγκομίζοντό ποι.*

ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ

Α) Να βρεθεί η υπόθεση και η απόδοση, και να αναγνωριστεί το είδος του υποθετικού λόγου σύμφωνα με το παρακάτω υπόδειγμα: Β) Να μεταφραστούν τα παραδείγματα στη νέα ελληνική.

Εἰ μὲν καὶ σὺ φῆς τοιοῦτος εἶναι, διαλεγώμεθα.

Εἰ μὲν καὶ σὺ φῆς τοιοῦτος εἶναι: Δευτερεύουσα υποθετική πρόταση, εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο *εἰ*, εκφέρεται με οριστική (*φῆς*). Έχει ως απόδοση την κύρια πρόταση *διαλεγώμεθα* (υποτακτική) και σχηματίζεται υποθετικός λόγος του πραγματικού (*εἰ* + οριστική ⇒ οποιαδήποτε έγκλιση).

1. *Εἴ τις δυσπολέμητον οἶεται τὸν Φίλιππον, ὀρθῶς μὲν οἶεται, λογισάσθω μέντοι τοῦτο.*
2. *Εἰ τότε πλείους συνελέγησαν, ἐκινδύνευσεν ἂν διαφθαρῆναι πολὺ τοῦ στρατεύματος.*
3. *Εἰ τότε πάντες ἐποιοῦμεν, ἅπαντες ἂν ἀπωλόμεθα.*
4. *Εἰ βούλοιο φίλος εἶναι, μέγιστος ἂν εἴης.*
5. *Εἴ σε μισῶ, ἀπολοίμην.*
6. *Ἐὰν ζητῆς καλῶς, εὐρήσεις.*
7. *Εἰ ἦσαν ἄνδρες ἀγαθοὶ, ὡς σὺ φῆς, οὐκ ἂν ποτε ταῦτα ἔπασχον.*
8. *Ἐχρῆν αὐτούς, εἶπερ ἀληθῆ λέγουσιν, ἀνακαλεῖν Πάμφιλον.*
9. *Ἦν θάνη σύ, παῖς ὄδε ἐκφεύγει.*
10. *Τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον.*
11. *Εἴ τις σε ἤρετο, τί ἂν ἀπεκρίνω;*
12. *Πάντων ἀθλιώτατος ἂν γενοίμην, εἰ φυγὰς ἀδίκως καταστήσομαι.*
13. *Εἴ τις εὐσεβῆς καὶ φιλόθεός ἐστιν, ἀπολαυέτω τῆς καλῆς ταύτης και λαμπρᾶς πανηγύρεως.*
14. *Εἰ μὲν ποτε ἠδίκησέ με, προσῆκεν αὐτῷ δίκην διδόναι.*
15. *Ἐὰν ἐγὼ φαίνομαι ἀδικεῖν, οὐ χρὴ με ἐνθέδε ἀπελθεῖν;*

Α' & Β' ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

Να κλίνετε τα ουσιαστικά στον ενικό και πληθυντικό αριθμό:
τόν δυνάστην, τήν γῆν, τάς γέφυρας, ἡ ἄνοια, τῆς εἰσόδου, τῶ περίπλω, ὁ
Μίνως, τοῖς ὄστοις.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
ΟΝ.				
ΓΕΝ.				
ΔΟΤ.				
ΑΙΤ.				
ΚΛ.				
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
ΟΝ.				
ΓΕΝ.				
ΔΟΤ.				
ΑΙΤ.				
ΚΛ.				

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
ΟΝ.				
ΓΕΝ.				
ΔΟΤ.				
ΑΙΤ.				
ΚΛ.				
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
ΟΝ.				
ΓΕΝ.				
ΔΟΤ.				
ΑΙΤ.				
ΚΛ.				

Γ' ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

Να κλίνετε τα παρακάτω ουσιαστικά σε ενικό και πληθυντικό: τόν μάντιν, τῶν γονέων, τήν φειδώ, τήν ἄφιξιν, οἱ παῖδες, οἱ κήρυκες, τῶν ὀρέων, ὁ Κλέων, ὁ Θεμιστοκλῆς, τοῦ πατρός.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
ΟΝ.					
ΓΕΝ.					
ΔΟΤ.					
ΑΙΤ.					
ΚΛ.					
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
ΟΝ.					
ΓΕΝ.					
ΔΟΤ.					
ΑΙΤ.					
ΚΛ.					

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
ΟΝ.					
ΓΕΝ.					
ΔΟΤ.					
ΑΙΤ.					
ΚΛ.					
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
ΟΝ.					
ΓΕΝ.					
ΔΟΤ.					
ΑΙΤ.					
ΚΛ.					

ΑΝΩΜΑΛΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Να κλίνετε τα παρακάτω ανώμαλα ουσιαστικά σε ενικό και πληθυντικό: ἡ γυνή, οἱ πρέσβεις, οἱ κύνες, τῶν νεῶν, τὰς χεῖρας, τόν Δία, τό ὕδωρ, τὸ πῦρ.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
ΟΝ.				
ΓΕΝ.				
ΔΟΤ.				
ΑΙΤ.				
ΚΛ.				
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
ΟΝ.				
ΓΕΝ.				
ΔΟΤ.				
ΑΙΤ.				
ΚΛ.				

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
ΟΝ.				
ΓΕΝ.				
ΔΟΤ.				
ΑΙΤ.				
ΚΛ.				
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
ΟΝ.				
ΓΕΝ.				
ΔΟΤ.				
ΑΙΤ.				
ΚΛ.				

ΕΠΙΘΕΤΑ – ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Να κλιθούν οι συνεκφορές: πλήθος πολύ, ὄνομα μέγα, πάσης Ἑλλάδος, ταχεῖαν κρίσιν, ἄνδρες Ἕλληνες, μεγάλου βασιλέως.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
ΟΝ.			
ΓΕΝ.			
ΔΟΤ.			
ΑΙΤ.			
ΚΛ.			

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
ΟΝ.			
ΓΕΝ.			
ΔΟΤ.			
ΑΙΤ.			
ΚΛ.			

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
ΟΝ.			
ΓΕΝ.			
ΔΟΤ.			
ΑΙΤ.			
ΚΛ.			

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
ΟΝ.			
ΓΕΝ.			
ΔΟΤ.			
ΑΙΤ.			
ΚΛ.			

ΑΦΩΝΟΛΗΚΤΑ – ΕΝΡΙΝΟΨΤΡΟΛΗΚΤΑ Α' ΣΥΖΥΓΙΑΣ

1. Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση των ρηματικών τύπων: *πεισθῆτε, παρετάξασθε, ὑποπέμψειαν, λελοιπότες εἶητε, ἦσθη.*

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική
	πεισθῆτε	
παρετάξασθε		
		ὑποπέμψειαν
		λελοιπότες εἶητε
ἦσθη		

Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή

2. Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση των ρηματικών τύπων και να γραφούν οι ονομαστικοί τύποι: *ἠθελήσατε, ἦραντο, σφαλῶσι, προδιαφθαρή, ἀποκτείναι, βούλοιο, φαίνηται, ἀποκρίνασθε.*

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική
ἠθελήσατε		
ἦραντο		
	σφαλῶσι(ν)	
	προδιαφθαρή	
		βούλοιο
	φαίνηται	

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ ΚΕΙΜΕΝΩΝ (Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ)

Ι.Π. Αμπελάς, Δρ Φιλοσοφίας – Φιλολόγος <http://akisambelas.wordpress.com/>

Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
	ἀποκτεῖναι	
ἀποκρίνασθε		

ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'

Να γραφεί ο Αόριστος β' των ρημάτων:

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤ/ΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤ/ΚΗ (Β' ΕΝΙΚΟ)	ΑΠ/ΦΑΤΟ
καθορῶ					
λανθάνω					
ἀνέχομαι					
αἰσθάνομαι					
ἀπεχθάνομαι					
ύφαιρῶ					
ἀφαιρέω-ῶ					
ἐφέπομαι					
προέχω					
ἐπιλαγχάνω					
διάγω					
καταλείπω					
ἀντιλαμβάνομαι					
ἐξευρίσκω					
ἀπέρχομαι					
συγγίγνομαι					
παροράω-ῶ					
πίπτω					
μανθάνω					

ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ

Να κλιθούν: διψῶ, δέω

ΟΡ. ΕΝΕΣΤ.	ΥΠ. ΕΝΕΣΤ.	ΕΥΚΤ. ΕΝΕΣΤ.	ΠΡΟΣΤ. ΕΝΕΣΤ.
ΑΠΑΡ. ΕΝΕΣΤ.	ΜΕΤ. ΕΝΕΣΤ.	ΟΡ. ΠΑΡΑΤ.	
ΟΡ. ΕΝΕΣΤ.	ΥΠ. ΕΝΕΣΤ.	ΕΥΚΤ. ΕΝΕΣΤ.	ΠΡΟΣΤ. ΕΝΕΣΤ.
ΑΠΑΡ. ΕΝΕΣΤ.	ΜΕΤ. ΕΝΕΣΤ.	ΟΡ. ΠΑΡΑΤ.	

ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΩΝ

1. Να γίνει παραθετική αντικατάσταση των επιθέτων (ίδιο γένος, αριθμός, πτώση).

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
δίκαια		
δυνατόν		
ὠφέλιμα		
φανερός		
ιερά		
ἄξιος		
δεινόν		
πλουσίους		
σοφὴν		
ξένος		
ἀναγκαῖοι		
καταφανεῖς (θηλ.)		
τραχύς		
ξυνήθη (θηλ.)		
ἴσης		
πολύν		
μέγα		
ταχεῖαν		
κακούς		
		ἀρίστοις
		κρατίστους
ὀλίγοις		
πολλούς		
πολλῇ		
καλὰ		

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ ΚΕΙΜΕΝΩΝ (Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ)

Ι.Π. Αμπελάς, Δρ Φιλοσοφίας – Φιλολόγος <http://akisambelas.wordpress.com/>

2. Να κλιθεί και στα τρία γένη ο συγκριτικός βαθμός των επιθέτων: *ταχύς*, *καλός*, *πολύς*.

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
ΟΝΟΜ.						
ΓΕΝ.						
ΔΟΤ.						
ΑΙΤ.						
ΚΛΗΤ.						

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
ΟΝΟΜ.						
ΓΕΝ.						
ΔΟΤ.						
ΑΙΤ.						
ΚΛΗΤ.						

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
ΟΝΟΜ.						
ΓΕΝ.						
ΔΟΤ.						
ΑΙΤ.						
ΚΛΗΤ.						

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ ΚΕΙΜΕΝΩΝ (Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ)

Ι.Π. Αμπελάς, Δρ Φιλοσοφίας – Φιλολόγος <http://akisambelas.wordpress.com/>

3. Να γραφούν τα επιρρήματα στους άλλους βαθμούς:

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
πρόσω		
ἔξω		
μάλα		
πλησίον		
θαρραλέως		
ὀρθῶς		
βαρέως		
σφόδρα		
πάμπολυ		
ἔνδον		
ἐμπείρως		
βεβαίως		
ἀπλῶς		
	ὔστερον	
ῥαδίως		
μακρῶς		
κακῶς		
κακῶς		
κάτω		
ἀπεχθῶς		

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ ΚΕΙΜΕΝΩΝ (Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ)

Ι.Π. Αμπελάς, Δρ Φιλοσοφίας – Φιλολόγος <http://akisambelas.wordpress.com/>